

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

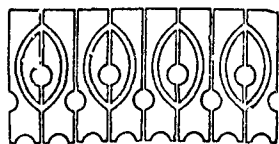
Organ al Uniunii Generale a Notarilor din România

CUPRINSUL :

- 1 *Virgil Ionescu Darzeu*, subdirector general Min. de Int. : Considerațiuni generale asupra bugetului.
- 2 *Alexandru Grigorescu*, membru în consiliul superior administrativ : Modificarea legii administrative.
- 3 *N. Ionescu*, notar : O rugăminte.
- 4 *Leon Gh. Popoviciu*, notar : O dorință.
- 5 *Martin Gülácsy*, notar : Încă odată despre oficiul stării civile.
- 6 *D. Bran*, notar : Un glas neauzit.
- 7 Activitatea reuniunilor județene.
- 8 Soluțiuni și interpretări administrative.
- 9 Publicațiuni.

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

MANUSCRISELE
se primesc până la 10 și 25
a lunii și nu se înapoiază.

ABONAMENTUL :
Pe 1 an 300 Lei

ADRESA :

Notariatul — Primăria

p. u. _____

județul: _____

A APĂRUT și al II-a și al III-a volum din „Administratia Comunală” manual

cuprinzând elemente din dreptul constituțional, administrativ, financiar și matrimonial, noțiuni de contabilitate, diferite legi și regulamente, complectat cu explicare teoretică și practică, cu modelele, exemplele necesare și practice.

Aprobat de Ministerul de Interne cu ordinul No. 19857/1926.

LUCRARE DE MARE UTILITATE PENTRU ORI ȘI CINE ȘI ÎN SPECIAL PENTRU TOATE OFICIILE PREFECTURILOR, SUBPREFECTURILOR, PRETORIATELOR, NOTARIATELOR ȘI PRIMĂRIILE COMUNALE.

Acest manual cuprinde și un foarte interesant chestionar cu întrebări și răspunsuri relative la deosebite nedumeriri, ce se pot ridica mai ales în lumea slujbașilor noștri administrativi, în cursul aplicării noii legi administrative, financiare și altele.

Atragem luarea aminte a d-lor: Prefecți, Subprefecți, Pretori, Notari, Primari și Secretari comunali asupra acestei lucrări care prezintă o deosebită importanță în rezolvarea lucrărilor zilnice.

Acum când comunelor le lipsește o bibliotecă care să cuprindă colecțiile complete de legi, acest manual le înlocuiește cu multă prisosință.

Cercetând indicatorul, veți găsi cu multă ușurință: legile, regulamentele, circulările, deciziunile, etc., date de fiecare Minister, veți afla numărul, ziua, luna și anul *Monitorul Oficial* în care s'au publicat. Volumul III cuprinde și un „model-călăuză” cu toate formularele necesare în conceperea și redactarea actelor oficiale și particulare.

Costul acestor volume de 1800 pagini este 600 lei (câte 300-300 lei volumul)

Comenzile se vor adresa d-lui **Alexandru Buha**, președintele Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali, consilier financiar, delegat județean în Lugoj, str. Bisericii No 24 notând pe cotorul mandatului că suma ce se trimite reprezintă costul manualului volumul II și III.

La fiecare comandă se va adăoga în plus 25 lei care reprezintă costul recomandării, volumele urmând a fi trimise recomandat spre a fi sigur că ajunge la destinație.

Cine nu are încă volumul I, se poate primi și acela tot aici cu preț de 300 lei.

A APĂRUT : REGULAMENȚELE (tip.)

conform art. 100, 264—272 al legii pentru Unificarea Administrativă și anume:

1. Regulamentul (tip.) pentru organizarea diferitelor servicii și atribuțiunea personalului al comunei.
2. Regulament (tip.) comunal de edilitate.
3. Regulament (tip.) de igienă și salubritate publică.
4. Regulament (tip.) de poliție comunală.
5. Statutul pentru constituirea asociației de pășune și
6. Regulamentul privitor la modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și neimpărțite (urbariale).
7. Regulament pentru administrarea și exploatarea izlazului comunal (separat de cel urbarial).

Regulamentele înșirate aici sub 1—4 fiecare comună are să le întocmească conform art. 100, 264—272 în conformitate cu legea administrativă, prin cari va determina în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului.

Regulamentele de sub 5 și 6 sunt a se întocmi *imediat* și a se trimite spre aprobare Ministerului de Agricultură și spre a fi asociația (urbarială; posesorală) înregistrată în registrul persoanelor juridice conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924.

Pentru fiecare comună trebuie 3 exemplare.

Aceste regulamente sunt tipărite fiecare separat și se pot comanda cu ramburs, dela Dl. **Alexandru Buha**, consilier și delegat județean Lugoj, str. Bisericii 24.

Regulamentul 1 costă (un exemplar) 20 lei

”	2	”	”	6	”
”	3	”	”	6	”
”	4	”	”	20	”
”	5	”	”	25	”
”	6	”	”	20	”
”	7	”	”	25	”

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL:
ALEXANDRU BUHA,
președintele Uniunii notarilor, profesor al școlilor
de notari, Lugoj.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

SECRETAR DE REDACȚIE:
Dr. ALEXANDRU VASILIE

AVIS

Anunțăm On. noștri abonați, cari până în prezent nu au achitat restanțele de abonament și abonamentul pe $\frac{1}{2}$ anului în curs — că din lipsa de mijloace materiale — suntem nevoiți a reduce tirajul Revistei noastre, astfel, că numărul prezent este ultimul, care li-se mai trimite.

Administrația Revistei.

Considerațiuni generale asupra budgetului

BCU Cluj / Central University Library Cluj

O lege din 23 Septembrie 1814 în Franța fixează, definitiv, că budgetul trebuie să cuprindă toate veniturile și cheltuielile.¹⁾

Altă lege, din 25 Martie 1817, pune bazele unui nou sistem de contabilitate, statuând că Miniștrii trebuie să prezinte în fiecare sesiune comptul tuturor operațiunilor financiare efectuate în anul precedent. Ministerul finanțelor era obligat să cerceteze toate budgetele celorlalte departamente și să fixeze într'un budget general, tabloul datoriilor înscrise și situația generală a Trezoriei.

Prin legea dela 18 Mai 1818 se adaugă budgetului general totalul cheltuielilor în regie, de perceperea și exploatarea impozitelor indicate. Până la această dată această cheltuială considerabilă era operată de către directorii financiari fără intervenția sau autorizarea Camerelor. Acest sistem a fost mult timp adoptat și în Austria. Până atunci, budgetului general, i se atașa documente, cari făceau cunoscut cheltuielile de perceperea impozitelor și acele ale gestiunii monopolurilor și ale drepturilor regaliene (Staatsregale).

Veniturile și întrebuințarea produsului rezultat din amenzile și confiscările taxelor înre-

gistrării, a contribuțiunilor indirecte au fost înscrise în budget în 1820.

În 1831, s'a alcătuit primul budget care să aibă pe capitole budgetul general al statului, pentru toate autoritățile dependente de el, să formeze un singur sistem care să se găsească în toate partidele budgetului, cheltuielile permanente a personalului trebui să fie peste tot separat de cele ale materialului; cheltuielile provenite din creșterea sau scăderea bunurilor statului vor fi separate de ale administrației propriu zise; în fine când cauze extraordinare cer resurse deasemenea extraordinare și unele și altele nu pot fi înscrise la aceeași partidă a cheltuielilor și veniturilor ordinare.

În Franța, distincția între cheltuielile ordinare și cheltuielile extraordinare au fost prescrise prin formele legislative sub art. 1 a legii financiare dela 2 Iulie 1862. Sub acest regim, erau două budgete separate: unul pentru cheltuielile ordinare și altul pentru lucrările și cheltuielile extraordinare și făceau obiectul unor legi speciale, amândouă budgetele. Legea care autoriza cheltuielile extraordinare îi atribuia mijloace speciale și definite ca și sarcinele cărora erau destinate a face față — un caracter temporar.

În această lege trebuiau să fie grupate lucră-

1) D'audiffret: „le budget”.

rile însemnate de utilitate publică, construcțiunile noi, excedentele vremelnice a efectivului militar necesitate pentru paza intereselor exterioare ale țării; într'un cuvânt, tot ceea ce, răspunzând unor nevoi imediate și destinată să dispară, nu trebuiau să figureze între sarcinile permanente și obligatorii.*) Acest sistem de alcătuire a bugetului avea un mare bun; anume acel de a fixa, în fiecare an, normele după cari veniturile permanente și regulate, preparate de legea finanțelor, să nu fie depășite: O clasare a cheltuelilor însă, și cât de rațională ar fi, nu va putea înlătura prudența și înțelepciunea de a alcătui un buget care să menție echilibrul între cheltueli și venituri.

Echilibrul, aceasta primă calitate a unui buget bine stabilit' se obține cu ajutorul unei juste și sănătoase aprecieri a nevoilor și veniturilor.

Impozitele directe sunt stabilite și asigurate și dacă s'ar produce vre-un deficit, s'ar putea face față prin legi cari le-ar echilibra și cifra care ar remedia, este indirectă prin aceleași legi corective. Pentru impozitele indicate, dincontra, produsul nu poate fi de cât bănuît și se ia ca normă cifrele stabilite în anul care a precedat.

În privința cheltuelilor prevederi exacte sunt mai grele de făcut: în principiu ori ce cerere de bani pentru o eventualitate ce ar putea să nu se întâmple, trebuie să fie înlăturată, căci asemenea înscrieri ar fi biruri cari ar apăsa contribuabilul și n'ar putea fi motivate.

Chestiunea de a ști cum să obții banii necesari fără a distruge echilibrul bugetului, este cea mai dificilă operație.

Echilibrul material, nu ajunge: un buget are echilibrul moral care consistă în proporția cheltuelilor între ele și în armonia lor față de adevăratele posibilități ale țării, de a le satisface.

*) M. Fould: „Raport général 22 Janvier 1862”.

În Anglia, formarea unui buget, presintă particularități, caracteristice constituției țării: se reazemă și pe texte scrise, dar și uzanțe — tradiții vechi. O parte din veniturile statului, sunt asigurate prin legi permanente și cealaltă parte trebuie obținută prin mijlocul impozitelor votate și temporare. Aceste ultime impuneri trebuie obținute prin votul parlamentului; celelalte nu fac obiectul discuțiilor parlamentare de cât numai atunci când este vorba de a fi modificate în forma sau quotitatea lor. Produsul veniturilor permanente formau altădată diverse fonduri particulare afectate unor anumite cheltueli. Mai târziu și aceste fonduri au fost reunite; sub domnia regelui George al III-lea, n'a fost de cât un unic fond, care se numea *fond consolidat*, cu scopul de a furniza tuturor cheltuelilor autorizate dinainte prin lege, cum ar fi datoria publică, lista civilă, apunamentele magistraturei, cum și celelalte cheltueli și plăți legalmente stabilite. Surplusul, peste ce era necesar serviciilor publice, figura, singur în buget, pe când legea compturilor înțelege ansamblul și detaliul tuturor cheltuelilor și veniturilor țării.

În toate țările unde regimul reprezentativ este în vigoare, bugetul este prezentat adunărilor deliberante, sub forma unui proiect de lege, începând discuțiunea prin Camera deputaților. În Austria,*) atribuțiunile parlamentului — Reichsrath — se întinde asupra tuturor materiilor financiare, stabilirea și mărirea impozitelor, împrumuturilor, conversiunea datorțiilor, mărirea sau transformarea capitalului imobiliar; însă, impozitele taxele sau prestațiile existente continuă să fie percepute atâta timp cât n'au fost schimbate prin constituție.

(Va urma)

Virgil Ionescu Darzeu
subdirector general Min. de Int.

*) M. de Czveinig: „Das Österreichische budget”.

Comunicat

Se aduce la cunoștință Colegilor, că On. Minister de Interne a aprobat regulamentul privitor la lucrările ce pot săvârși notarii în interesul particularilor și la taxele admise pentru aceste lucrări.

Regulamentul aprobat se va publica în întregime în numărul proxim al Revistei.

Prezidiul Uniunii.

Modificarea Legii Administrative

Imi propun ca într'o serie de articole să examinez ce modificări ar trebui aduse legii de unificare administrativă din 1925.

Din faptul că mă voi ocupa numai de părțile cari, după părerea mea, nu pot da rezultate bune, ar fi greșit să se înțeleagă că nu apreciez marea valoare a acestei opere monumentale.

Problema ce se punea legiuitorului în anul 1925, când ne găseam cu patru legiuri administrative cu totul diferite, era deosebit de delicată.

În materie administrativă nu există nimic absolut. Totul este în legătură cu obiceiurile populațiunii, cari nu sunt identice pentru întreaga țară românească.

Realizându-se în 1925 unificarea administrativă dela o zi la alta, s'a obținut un mare progres care corespunde unui interes național esențial.

Deasemenea, ca parte tehnică de organizare administrativă, legiuitorul s'a arătat foarte priceput și dibaciu.

Principiile acestei legi vor rămâne baza durabilă a organizării administrative al României.

* * *

În complexul de interese cari au trebuit ținute în considerație de legiuitor, necesitățile cărora le poate face față numai organizarea administrativă științifică și gospodărească, veneau în conflict cu tendințele democratice, naționaliste și de politică de partid.

De dragul democrației s'a rezervat consiliilor județene și comunale dreptul de a dispune nu numai în chestiunile generale și asupra intereselor mari ale județelor și comunelor și asupra intereselor mari ale județelor și comunelor dar și asupra chestiunilor mici cari formează administrația propriu zisă. Consiliile pot conferi atribuțiunile lor numai delegațiilor permanente formate din membrii aleși din sânul consiliilor.

Deasemenea primarii sunt aleși tot dintre consilierii comunali.

După cum se vede legea dă administrația județelor și comunelor unor persoane cari se bucură de încrederea alegătorilor, punându-le o singură condiție: să știe ceti și scrie!

În timpurile când administrarea județelor și mai ales a comunelor se încredințează în toate țările la specialiști, legea noastră administrativă se adresează numai persoanelor cari au încrederea alegătorilor, dând prin aceasta principiilor democratice completa satisfacție, în detrimentul unei bune administrații.

Necesitățile de ordin național nu pot fi ignorate la alcătuirea unei legi administrative.

Aceste necesități sunt primordiale.

Trebuie observat ca să nu fie considerate ca „de ordin național“ decât chestiunile de o deosebită impor-

tanță și să se elimineze cu totul interesele politice de partid sau de altă ordine, care de multe ori sunt prezentate ca naționale.

Interesele politice nu au putut fi, cu totul înfrânte de cerințele unei bune administrații.

Legea de unificare administrativă face din prefectul de județ, funcționar esențialmente politic, organul împrejurul căruia se dezvoltă toată activitatea administrativă. Roadele acestei legi diferă după județe. Ele au fost bune sau rele, după cum prefectii au fost sau nu bine selecționați.

Ori legea se marginește a fixa, pentru funcțiunea de prefect, condițiuni cari nu sunt suficiente pentru îndeplinirea acestei înalte funcțiuni. Acest funcționar nu are o răspundere disciplinară ci numai vagi răspunderi politice sau penale.

Mare parte dintre dispozițiunile bune ale legii au rămas neexecutate din bunul plac al prefectilor cari, după cum am văzut, nu au o răspundere efectivă.

Deasemenea situațiunea pretorului și a notarului — reprezentanții puterii executive în plăși și în comune — este determinată de lege în așa fel că servesc mai mult interesele politice decât interesele administrative.

Acestea sunt cauzele esențiale pentru cari legea de unificare administrativă, în parte din dispozițiunile ei se îndepărtează dela cerințele unei bune administrațiuni.

Voiu indica modificările mai importante cari trebuiesc aduse legii de unificare administrativă.

1. Fiecare sat să constituie o comună politică, astfel cum era în Ardeal, Bucovina și Basarabia sub vechile legiuri și cum se tinde în județele cari mai au comune compuse din mai multe sate;

2 Să se renunțe la împărțirea comunelor în urbane și rurale, care nu corespunde unui sistem științific.

Comunele să se clasifice după modul cum se execută controlul asupra activității lor și anume:

a) Comune controlate direct de Ministerul de Interne;

b) Comune controlate direct de autoritatea județeană;

c) Comune controlate de autoritatea județeană prin mijlocirea pretorului.

Norme pentru împărțirea comunelor între aceste categorii urmează a fi stabilite prin lege, avându-se în vedere fie numărul locuitorilor, fie cifra bugetară;

3. Pentru comunele, cari nu au mijloace să îndeplinească toate atribuțiunile date de lege în sarcina lor, să se reducă aceste atribuțiuni la cele absolut necesare să fie executate de autoritatea comunală, iar celelalte să se treacă asupra unei organizațiuni speciale care ar cuprinde mai multe comune, cum era cercul notarial

în Ardeal sau volostea în Basarabia ;

4. Comunele să fie conduse prin :

a) Consilii alese, cărora să li se rezerve conducerea generală, bugetul și împrumuturile ;

b) Comitetul administrativ, compus din primar și șefii serviciilor comunale, cărui legea să-i fixeze în competență proprie toate chestiunile de administrație ;

c) Primarul, funcționar de carieră, ales de consiliul comunitat dintr-o persoană calificată atât ca studii, cât și ca practică administrativă, după cele trei categorii de comune indicate la punctul 2.

Primarul, ajutat de funcționarii comunali, execută hotărârile consiliului și comitetului administrativ ;

5. Județele să fie conduse de organe similare celor care conduc comunele, prefectul înlocuind pe primar ;

6. Prefectul, funcționar administrativ (de carieră, va fi în același timp șeful administrației județene și reprezentantul puterii executive în localitate.

Pentru județele sau grupuri de județe, în care guvernul ar socoti necesar, se vor putea numi comisari speciali care să fie reprezentanții puterii executive. Aceștia nu vor avea atribuțiuni administrative. Însă vor putea suspenda executarea hotărârilor consiliilor și comitetelor județene și comunale, până la data când vor fi examinate de autoritățile titulare.

7. Pretorul va avea atribuțiuni (precise și reale atât în ceea ce privește administrația de Stat, cât și asupra comunelor dela punctul 2, lit. c.

El va fi reprezentantul puterii executive în plasă.

8. Notarul va fi funcționar comunal, însărcinat atât cu lucrările de cancelarie ale comunei, cât și cu

chestiunile de administrație de Stat.

Puterea executivă nu va mai avea un reprezentant în fiecare comună.

Funcționarii de Stat din comună vor lucra sub conducerea notarului, cu excepția celor de specialitate, cum sunt funcționarii C. F., acei ai direcțiunii poștelor, telegrafelor și telefoanelor, funcționarii fermelor, funcționarii silvici, etc.

Notarul va fi funcționar de carieră, cu o bună calificare atât în ceea ce privește titlurile, cât și practica administrativă.

Salariul notarului se va plăti de comună și Stat. Comunele dela punctul 3 vor avea un notar comun pentru mai multe comune ;

9. Perceperea impozitelor și taxelor comunale, județene și de Stat se va face de notar, care va fi ajutat, după nevoie, de încasatori, funcționari comunali care lucrează sub conducerea și răspunderea sa ;

10. Județelor și comunelor să li se rezerve impozitele elementare pe veniturile agricole și imobile și să li se dea dreptul de a lua cote adiționale pe lângă impozitele Statului asupra veniturilor comerciale, industriale și din profesioni.

Statul să nu mai impună veniturile agricole și pe imobile.

Județele și comunele să nu mai aibă dreptul de a înființa impozite indirecte, legea maximumului rămânând a fi aplicată numai în municipii.

În articolele următoare voi dezvolta fiecare dintre aceste propuneri.

Alexandru Grigorescu,

Membru în Consiliul superior administrativ.

O Rugămintă

O nouă lovitură a primit corpul notarilor din întreaga țară prin articolul de fond publicat în »România Administrativă» No. 4—928.

În acest rânduri nu se ascunde decât ura și disprețul față de acești umili și credincioși funcționari ai statului. Nu înțelegem vitregia aceasta pentru noi notarii.

Spune d-l director general T. C. Marinescu că deși se agitase ideea că ofițer al stărei civile în comunele rurale să fie notarul, totuși aceasta idee nu a prins, și că ofițer al stărei civile, a rămas tot primarul. Nu am cetit nici un articol din noua lege a actelor de stare civilă, că primarul este ofițer al stării civile, spune numai : »ofițer al stării civile«, iar nu primarul sau notarul.

Poate prin regulament întocmit al acestei legi — de al cărui conținut nu am cunoștință

— s'o fi arătat persoana care îndeplinește oficiul de stare civilă.

De ce nu ar fi firesc ca să se ia aceasta atribuțiune dela primar și să se dea notarului? Nu e firesc?! Să vă arăt cam ce se petrece în majoritatea comunelor rurale cu primarul care este ofițer al stărei civile :

»Vine un locuitor și cere un buletin de naștere pentru un nou născut ; se răspunde de notar să vie a doua zi, deoarece d-l primar este chemat în interes de serviciu la prefectură sau la pretură.

Vine omul a doua zi ; d-l primar este dus la câmp sau la vie, unde are oameni la lucru și nu poate veni astăzi la primărie.

A treia zi, d-l primar este dus la oraș, fiind zi de târg și are omul interese pe care nu poate să și le neglijeze.

În sfârșit copilul fiind »bolnav« a fost botezat de preot fără bilet de naștere, de frică să nu moară nebotezat.

De aci, puțin i-a mai păsat locuitorului despre obligativitatea declarațiunii nașterii copilului său.

În alte părți: » Nea Ioane! (către e-l primar) vezi unde e pecetea, acolo să iscălești; după care nea Ion face vre-o 15 volte cu tocul în aer și când trage odată, s'a înțepenit penița în hârtie, iar nea Ion înjuând tocul, cere să-i se schimbe penița care nu era bună pentru el.

De altfel noi, bieții notari, suntem obișnuți cu astfel de »laude« de acestea, deoarece n'ci odată nu am fost ajutați de cei în drept pentru îmbunătățirea situației noastre.

Câtă deosebire în rândurile publicate de d-l director general T. C. Marinescu și în articolele din acelaș număr al revistei, ale d-lui inspector general administrativ d-l Tomescu și ale d-nului dr. Gavril Bordaș, pretorul plășei Isacea-Tulcea, profunzi cunoscători ai situației nei notarilor.

Nu facem polemici de gazetă, dar situația notarului, fiind așa cum este descrisă de d-nul dr. G. Bordaș, oare acest umil slujbaș, pe care se reazimă tot greul administrației rurale și pe care nu-l poate duce din cauza sgârceniei cu care l-a investit diferite legi, nu merită mai multă atenție din partea forurilor competente?

Pentru ce ni se aduc atâtea critici?

Ni se discută nepregătirea noastră?

Pentru ce atunci în locurile vacante de notari, nu se numesc doctori sau licențiați cum prevede legea și se numește orice nepregătit, favoritul unui politician.

Pentru ce nu se schimbă modul de recrutarea acestor funcționari, iar legea unificării administrative, deși aplicată de aproape 3 ani, a rămas literă moartă în aceasta privință?

Veniva oare în comună, un titrat, la munca zilnică la care este supus actualul notar, să fie la ordinul oricărui chemat sau nechemat să dispue de slujba lui, așa cum se obișnuiește astăzi mai cu seamă în vechiul regat?

Când servitorul care îl ai, este prost și neprișt, este vina lui că încă îl mai ții în serviciu? Cred că nu; nuți place, dă-i drumul, înlocuește-l, așa este omenește, nu trebuie oropsit. Iar dacă te servește conștiincios și muncete cu ultimele lui sforțări și drept mulțumire îi arăți disprețul, este aceasta ceva omeneșc?

Rugăm pe d-l director general T. C. Marinescu a avea mai multă sollicitudine, față de noi notarii căci dorim ca prin șefii noștri să ne ridicăm moralicește și materialicește, față de alți slujbași ai comunelor, cu care conlucrăm pentru bunul mers al administrației rurale.

N. Ionescu
notar.

O dorință

Se vorbește mult de »Uniunea notarilor cercuali din România« cu sediul în orașul Lugoj-Transilvania, dar mai ales de colaborarea întregului corp notăresc din România-Mare, într'un singur organism, spre apărarea și îndrumarea celor veniți voluntari la posturile de muncă! este de adăugat, că noi iștea dintre Prut și Nistru ne găsim departe cu totul de acele adunări-consfătuiri și faceri de bine, cu privire la

traiul notarului, care este sluga sătenilor și autorităților locale.

Lucru n'ar fi greșit, dacă și în provincia dintre Prut și Nistru s'ar înființa o societate, dintre notarii mai meritoși spre a avea legături mai strânse cu acea Uniune și în urmă a colabora.

Leon Gh. Popoviciu
notar, Coscodeni
jud. Bălți

Încă odată despre oficiul stării civile

De doi ani de zile încontinuu se discută chestiunea oficiului stării civile — însă nici odată nu a fost clarificată în profunzimea ei așa, cum a clarificat-o d-l deputat Dr. E. Dandea — chiar cu ocaziunea votării legii. Și totuși este de mirat, că legea oficiului stării ci-

vile a fost votată în contrazicere cu legea pentru unificarea administrativă — vezi art. 60 și 366. Dar legea oficiului stării civile este mai corectă în ce privește caracterul actelor de acest domeniu, întrucât sistează biogenitatea actelor de stare civilă. Cel puțin eu așa înțeleg — pen-

trucă legea administrativă vorbește de două persoane la redactarea actelor — iar legea oficiului stării civile nu mai amintește de contrasemnări — ci determină foarte frumos caracterul actelor de stare civilă — prin aceea, că vorbește numai de un singur om, respective de ofițerul stării civile — care în comunele rurale va fi și este primarul comunei. Însă aci ne oprim la o mică discuție — și î-mi va permite și d-l T. C. Marinescu director general în Ministerul de Interne că, voiu avea îndrăzneala să discut asupra expunerii d-sale, ce s'a publicat în „România administrativă“ N-rul 4/1928. Mult stimată domnule director general, noi notarii comunali chiar dela început de când legea administrativă pretinde dela noi pregătiri mai superioare atât sociale cât și profesionale, ne-am mirat asupra faptului, că aproape cea mai frumoasă și importantă atribuțiune cum e cea de ofițer al stării civile — s'a luat dela noi. Pardon! nu s'a luat pentru că se zice că, legea nu modifică întru nimic vechea dispozițiune, după care ofițer al stării civile este primarul comunei.

Să fie așa din partea noastră, dar eu cred că, chiar acum a sosit oportunitatea recitării a câtorva articli din „Regulamentul privitor la actele de stare civilă“ existent în vechiul regat — și anume art. 29, 46, 51, 52. Combinând articoliile de mai sus cu realitatea și cu mentalitatea noastră restrictivă ce privește încheierea unei căsătorii — rezultatul va fi că, chiar la celebrarea căsătoriilor ar fi trebuit să introducem un sistem impunător și totodată să dăm prilej specializării a notarilor comunali la actele de stare civilă să fie perfecte și estetice. Cel puțin până atunci până când generațiile urmașe nu vor adopta sistemul de stare civilă — care actual este în Rusia. Deci dacă discutăm dealungul și dealatul importanța actelor de stare civilă — cum să adoptăm principiul următor?: „Se agitate ideea că la comunele rurale, aceasta însărcinare s'o aibă notarul, dar ideea n'a prins, de vreme ce nu e nici firesc, nici folositor să se ia această atribuțiune din mâna primarului.“ Pentru că în forma aceasta, totuși nu este important actul de stare civilă.

Deci predăm atribuțiunea aceasta primarului comunal. Însă săracul notar zicând ironic — va trebui să redacteze toate actele și primarul cu un gest maiestos le va subscrie. Încă tot e firesc și folositor să fie ofițer al stării civ. primarul comunei?

Dacă da, vin cu altele: primarii comunelor rurale minoritare vor face state în stat. Încă tot e firesc și folositor?? Ce o să fie cu elibera-

rea extraselor din actele de stare civilă, de ex. în Ardeal — unde dela 1895 actele au fost redactate în limba maghiară. Aha! -acolo-i notarul, le va face el.

După toate acestea — rog pe cei compețenți să se transpună în situația noastră a notarilor actuali — și mai ales a notarilor viitori, cari o să aibă pregătirile pretinse de legea pentru unificarea administrativă — atunci când atâția amar de ani ne luptăm pentru a primi bacalaureatul, după asta praxa și diploma de notar suntem întru toate mai pregătiți și avem am avut o situație însemnată în viața socială suntem ofițeri de rezervă ai armatei române suntem zilnic consultați în comunele noastre în chestiunile juridice a locuitorilor — abstragând dela aceea, că viața administrativă a comunelor rurale este îndrumată de către noi — și azi — mâine conducătorii noștri cu cari împreună am luat bacalaureatul — din pricina fericitei lor situații — că nu și-au ales cariera de notar, decăzut agent electoral. Prin legile adoptate de ei — ne creiază o situație rușinoasă. — Ah, de ce este răzburarea asta? Veniți voi, în satele noastre să vedeți munca noastră de până acum ocrotită de legi, iar mâine să vă transpuneți în situația noastră, când ne luptăm nu numai cu asigurarea existenței noastre materiale, dar și cu susținerea respectului nostru ce ni-se cuvine. Și atunci vă veți convinge despre activitatea și ambiția noastră pentru înflorirea țării noastre. Și veți vedea că, prin unele dispoziții de ale voastre cum vă grăbiți să-ne amăriți sufletele noastre și ne expuneți la mizerie morală. Însă tot atunci veți vedea că, ce dispoziții ipotetice ați luat — care este și mai rușinos — să ai lege și totuși nu ai lege. Și în fine în legătură cu oficiul stării civile veți vedea că, numai ambiția noastră ne-respectată, azi-mâine distrusă — ne indică să fim noi, ofițeri ai stării civile, ca să putem fi mândri de administrația noastră română. Dar apelul nostru nu are ascultare — nici cât al ușierilor dela ministere — deci ne opriți și dela aceasta satisfacție morală — atunci când suntem în mijlocul ruinării materiale, morale și intelectuale — fiind înaintea noastră brațele deschise ale rustificării.

Să creiați legi cari corespund vieții rurale!

Să ne dați o poziție meritată în antistia comunală!

Să formați antistiile comunale din primari și notari — ca amândoi să formeze o singură persoană în viața administrativă — să fie el capul satului și noi în acest cap mintea satului

— cum și este — și este recunoscut și de locuitorii satelor — numai voi colegii noștri, nu știm pentru ce aveți intențiunea de a ne expune la eventualele situații critice când avem de lucru cu câte un încăpățânat, mărginit membru al primăriei, născut ostil al „nădrăgarilor“.

Iară noi notarii, să fim și pe mai departe adevărații părinți, avocați și exponenți ai satelor noastre.

Să fim cu o ambiție dublată, pentru purificarea corpului nostru notarial.

Să dăm exemplu întru toate atât țăranilor noștri, cât și funcționarilor din toate ramurile

și de toate gradele. Pentru că, numai așa vor putea dovedi contrariul principiilor adoptate de câțiva domni legiuitori.

Iar înainte de a preda oficiul stării civile primarului comunei — să ne luăm oboasă de a ținea 2—3 conferințe pentru publicarea legii de stare civilă, expunând importanța noastră de responsabilitate și că fără aprobarea noastră actele sunt atacabile.

Și să fim superiori întru toate — și atunci când prima oară vom ajuta primarilor să celebreze căsătoriile, cel puțin noi să o luăm serios, dacă alții nu-au luat-o.

Martin Gulácsy
notar.

Un glas neauzit

Într-o comună rurală se găsesc în principiu trei funcționari pe a căror mână stă așezată puterea statului, de exemplu învățătorul, care conduce instrucția adică ridică la nivelul culturai pe noile generații. În al doilea caz este preotul, care conduce cultul, adică menținerea credinței cu care este înzestrat poporul. Toți acei funcționari au o singură chemare și un singur rol în viața aceasta.

Printre acești intelectuali se numără și notarul, al cărui glas este ne-auzit, iar el este nevăzut, cei ce-l urăsc pe acel funcționar, îl face că nu posedă cultură necesară.

Aceasta nu este o adevărată ipoteză, însă prin acest ton s'ar urmări desconsiderarea și îngroparea calității acestor funcționari administrativi.

Notarul în comuna rurală este pârghia și ultima treaptă pe care se sprijinește temelie Țării, el este motorul care vibrează toate piesele, alt motor ca acesta în comună lipsește.

Notarul chemat să-și îndeplinească misiunea ce i se incumbă prin legi, vine un colaborator de aplicație al tuturor legilor din stat, munca sa este neobosită și fără nici un popas, el stă în permanență în picioare ca o santinela și pus la dispozițiunea tuturor.

În tot cursul unui an nu are 3—4 zile de odihnă sau de libertate.

Preotul muncește și este concentrat numai la zile de sărbători și zile de Duminică, restul este întrebuințat pentru familia sa. Învățătorul este de asemenea cu o muncă de-și mai grea, totuși se repauzează la fie care Crăciun, Paști câte 2 săptămâni, iar vara 3 luni de recreație.

Notarul după cum am spus este straja ne-adormită, care execută toate legile organice din țară, dă

sfaturi necesare locuitorilor, se îngrijește de bună ad-ție atât din punct de vedere social, tehnic, sanitar, economic etc.

Lucrare de birou cu toate instituțiile din țară, stând permanent și toate lucrările de cancelare cad exclusiv în sarcina sa, întru cât alor funcționari ai primăriei le lipsește pregătirea aceasta.

Notarului i-se datorește în primul rând toată răspunderea prin urmare de știut este faptul, că acel funcționar este singura temelie adică tulpina, dela care pleacă toate ramurile în creștere, colaborând cu toți factorii principali într'un stat.

Administrația din punct de vedere social trebuie să fie la înălțime căci ea este peatra fundamentală și deci echitabil este de-a se auzi și dolențele acestei bresle și glasurile celor ce duc în spinare clădirea cea mare.

Chemarea ad-ției se aude la fiecare pas, cerându-se sprijinul.

Reprezentanții bisericii în apărarea cultelor intervin la ad-ție.

Reprezentanții școlii de asemenea și în genere toate reprezentanțele se servesc de aceasta armă.

Nu este oare administrația care este responsabilă de orice eventualitate și tot ea este învingătoare? Nu este ea baza fundamentală, și în schimb care dintre toate breslele de funcționari sunt mai prost plătite ca cei din ad-ție?

Dece funcționarii cu mai puțină răspundere, ca învățător și preot etc. este plătit cu dela 4000—8000 lei lunar și un notar cu 4000 lei lunar, fiind că guvernele cred că influența politică în masa poporului depinde de dânsii, de și s'au văzut prea bine de toți, că în comună încrederea masei este asupra notarului și totuși nu se crede.

Nu știm ce păcat dăinuiește pe acești funcționari, avem agenți sanitari, agenți veterinari, picheri, moașe etc. care nu lucrează decât 2 zile în săptămână și sunt plătiți mai presus de noi.

Indatoriri avem mari, răspunderi colosale dar se vedem drepturi: în ceace privește drepturile sunt și mai importante și mai număroase:

1) În primul rând leafă derizorie cu 2000 lei pe lună ca un camerier care poate nu știe nici carte și chiar și acesta este superior, ba chiar și așa zișii maistori la școale care lucrează 2—3 ore pe săptămână cu 2700 lunar, idem maestrele de lucru manual cu 4—5 fete în câte o zi cu o leafă de 2400 lunar.

2) Preoți, învățători cântăreți bisericești și chiar și consilieri comunali păsuiți de executarea prestaței; notarul însă nu, el trebuie să și facă șoseaua. Se plătească 6—700 lei lunar pe an, fiindcă reținându-l lucrurile sale la datorie nu poate să și-o execute.

3) Mutat în interes de serviciu, lăsat la capriciul fiecărui politician, din ce cauză ceilalți funcționari nu sunt blestemați la fel și foarte rar din aceștia să fie zdruncinați.

Ba încă se ajunge la concluzia ca să fie mutat notarul declarat definitiv și cu diploma unei școale echivalente și în locul său să fie adus un domn din acei cu examenul de prim grad. Acest caz determină pe notar de a suferi cele mai odioase greutăți și încă mai pune mâna pe condei.

Ori cât ne va fi munca de mare și ori cât ne va fi responsabilitatea nu ne retragem, căci suntem învățați a duce povară cât de mare dar cerem a fi echivalați în drepturi cu ceilalți funcționari, care au răspundere mai puțină și drepturi mai mari. Oare este auzit glasul nostru și doleanțele noastre? Nu!

Am voi cu toții a ține un congres și chiar cei din Mehedinți au cerut dar nu știm dacă am fost sau suntem auziți și necesar ar fi formarea acestui congres prin care am aduce fie care câte un fragment și toți în unire formând un memoriu de soarta noastră, să fie trimis în parlamentul țării.

Totul ce este, între noi este și lipsa de solidaritate.

De dorit ar fi faptul de a ne consolida formând filiale (Reuniuni) pe județe și aceasta în fiecare județ, iar toate aceste filiale să fie puse sub patronajul „Uniunii Generale a Notarilor din România”, având ca președinte cum sunt în Ardeal pe Dl A Buha inițiatorul și singurul om din această țară, care se mai îngrijește de soarta acestei bresle de funcționari.

Cu câtă dragoste de muncă dacă am urma la fel cu câtă dragoste Dl Buha nu ne ar reprezenta în fața oamenilor guvernanți și nu s'ar sacrifica ca un martir, dacă s'ar vedea că odată ne trezim din somnul în care suntem copleșiți.

Până la aceasta dată glasul ne va fi neauzit și vom sta tot în nepăsarea care predominază dela crearea acestor cadre de funcționari.

Dacă vom sta tot nepăsători, nu numai că vom suferi numai atât, poate și mai presus de aceste și nu vom suferi numai noi, dar multe generații viitoare le vor fi soarta și mai periclitată.

Necesitatea cere de a ne reface, altfel vom suferi mult.

D. Bran, notar.

„Administrația Română” fiind organul de presa al „Uniunii generale a notarilor din România”, să nu lipsească din biroul nici unui notar.

Activitatea Reuniunilor județene.

Cuvântare, ținută de către dl Anghel N. Ilescu, notar în Dobromir din Vale, la adunarea generală de constituire a filialei Constanța, din 24 Aprilie 1928.

Iubiți și stimați colegi!

Suntem adunați astăzi aci, pentru a discuta și lămuri diferite chestiuni de ordin general și profesional.

Tot astăzi, țara, dela un capăt la altul, e în sărbătoare. Românii de pretutindeni, sărbătoresc azi aniversarea a 10 ani dela unirea cu Patria Mamă, a primei provincii românești, eliberată de sub jugul străin, unirea Basarabiei. Sunt 10 ani de când, în noaptea desnădejdei ce ne cuprinsese sufletele, s'a ivit prima rază a soarelui ce urma să vie; a soarelui întregirii neamului românesc. Se cuvine deci ca, în clipa

de față, să ne înălțăm gândul către Dumnezeu, rugându-l să ne ocrotească țara și condicătorii săi și toți într'un glas, să zicem: Trăiască Regele! Trăiască Patria, în veci nedespărțită!

E de prisos a vă mai demonstra însemnătatea adunării de astăzi, deoarece d-v. știți cu toții că, prin aceste adunări, avem prilejul să ne cunoaștem mai bine, să ne inprietenim sufletele și să punem la cale cele bune pentru viitorul profesiunii noastre, devenind astfel folositori nouă, folositori oamenilor și urmașilor noștri și folositori țării ai cărei devotați slujitori suntem.

Corpul notarial a avut fericirea să vadă realizându-se mult dorita fuziune, între »Asociația notarilor« din vechiul regat și »Uniunea notarilor« din Ardeal, constituindu-se astfel: Uniunea generală a tuturor notarilor din țară, la care și noi astăzi, suntem chemați să aderăm.

Vă este îndeajuns cunoscută, iubiți colegi, situația noastră, a notarilor din vechiul regat, care se poate considera mai rea decât a tuturor celorlalți funcționari de Stat.

Notarul este pârghia care susține întreg edificiul Statului și acest lucru e cunoscut de toți cari au avut prilejul să vină în contact cu el. Pe lângă atribuțiunile lui proprii, ca reprezentant al puterii centrale, notarul trebuie nu numai să vegheze și să stimuleze, dar chiar să lucreze la buna administrare a comunelor, deoarece autoritățile superioare, îl fac răspunzător de executarea tuturor chestiunilor de ordin pur comunal.

Și dacă notarul ocupă funcția cea mai cu răspundere, în comunele rurale, cu drept cuvânt, ne putem întreba: Care e cauza că el, notarul, este cel mai oropsit funcționar dela sate? Cauze sunt mai multe. Principala cauză este însă, că noi suntem desorganizați, nu ne strângem rândurile să luptăm uniți. Nu avem dezvoltat îndeajuns acel sentiment de colegialitate, de solidaritate profesională, care face tăria unui corp de profesioniști bine organizat.

Să fim drești, iubiți și stimați colegi, și să recunoaștem, că suntem încă stăpâniți de un sentiment de neîncredere, unul față de altul, ba unii din noi, suferim chiar de mania invidiei. Vorbesc din experiență. Dealtfel, acestea sunt explicabile sentimente omenești, însă tocmai acesta este rostul asociațiilor profesionale, adică de a risipi acea atmosferă de neîncredere, dintre membrii aceleiași categorii de profesioniști și a-i face să se stimeze mai mult între ei. Nu e admisibil, dragi colegi, ca doi notari întâlnindu-se pe sala prefecturii, să se privească chiorâș, ca doi străini, deși bine știu că ambii ocupă aceiași funcție.

Nu e admisibil, ca un notar mai bătrân să privească de sus către altul mai tânăr, cum deasemenea cel tânăr, nu trebuie să se creadă mai deștept decât cel bătrân. Firea românului e deschisă. Românul nu e ursuz, deaceia și noi ca români, să fim mai prietenoși unii ca alții, căci toți oficiem același serviciu pe altarul Patriei noastre.

E timpul să înțelegem și noi, că trebuie să ne ridicăm, să ne scuturăm de indferența față

de noi înși-ne, să ne unim cu toții și să lucrăm înfrățiți pentru reușita cauzei noastre. Numai astfel putem dovedi că suntem conștienți și demni de menirea noastră, deci nu merităm tratamentul vitreg ce ni se acordă.

Exemplu avem pe învățători, cari prin unire prin încheierea lor într'o puternică asociație, au obținut cele mai mari avantaje. Și nu numai învățătorii. Uitându-ne în jurul nostru, vom vedea că toate breslele își au corporațiile sau asociațiile lor. Am aci ziarul »Universul« cu data de 31 Martie 1928. Iată ce spune: »D-l Ghiță Georgescu, președintele corporației scrărarilor a primit următoarea telegramă, răspuns la omagiile transmise d-lui Titulescu în numele comitetului central al breslelor și corporațiilor:

»Mulțumesc călduros d-voastră și colegilor d-voastră pentru sentimentele de patriotism ce mi transmiteți cu ocazia apărării intereselor supreme ale patriei« (ss.) Titulescu.

Ei bine, stimați colegi, tot respectul nostru, pentru munca de orice categorie. Dar cred, că munca ce o depunem noi pentru propășirea Partiei, este ceva mai însemnată, decât cea depusă de breasla scrărarilor. Și dacă ei sunt atât de bine organizați, cu atât mai mult avem și noi datorita să dăm concurs pentru desăvârșirea organizării noastre.

Până în 1923, noi notarii din vechiul regat, nu aveam nici un fel de organizație și nimeni nu vorbea de noi. Prin munca și stăruința stimatului coleg, Șerban Constantinescu dela Joseni-Buzău, căruia corpul notarial trebuie să-i poarte veșnică recunoștință, din inițiativa lui zic, a luat ființă asociația noastră. Munca ce a depus acest coleg pentru cauza noastră a fost enormă, mai ales că puțini l-au înțeles și urmat. Dacă prin legea administrativă s'a obținut ceva pentru notar, în mare parte, e datorită lui. Tot lui se datorește și faptul că noi am putut fi primiți în sânul organizației colegilor ardeleni. Cred că sunt în asentimentul dv., al tuturor, când propun a se vota mulțumiri atât stimatului nostru președinte Alexandru Buha, care și-a închinat activitatea pentru reușita cauzei notarilor, precum și fostului președinte, iubitul coleg, Șerban Constantinescu, acum vicepreședinte al Uniunii, care și-a pus tot sufletul pentru ridicarea profesiei de notar.

Dacă prin fuziune Uniunea notarilor a devenit mai puternică, totuși, pentruca ea să poată lucra efectiv și cuvântul ei să fie ascultat de cei în drept, trebuie să fie sprijinită și secundată de toți notarii din țară. Numai atunci, când vom avea filiale prefect constituite, deci când

toți notarii vor fi înscrși ca membri, numai atunci revendicările noastre vor fi luate în seamă de superiori.

Iată de ce spun că acum e timpul să ne desbrăcăm de orice sentiment personal, egoist și toți unindu-ne în cugete, unindu-ne în simțiri, să lucrăm pentru propășirea corpului notarial, de a cărui bună stare și pricepere depinde însă-și viitorul administrației noastre rurale.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Angel N. Ilescu
notar.

Rugăm cu insistență achitarea restanțelor de abonament!

Reuniunea Notarilor comunali al județului Rădăuți.

CONVOCARE.

Avem onoare a Vă comunica că, prin concursul binevoitor a domnului prefect a județului nostru Dr. E. Bancescu, am convocat pe notarii din întreg județul la o adunare generală pe ziua de 2 Iunie 1928 orele 3 p. m. în sala primăriei orașului de reședință Rădăuți cu următoarea ordinea de zi:

1. Inițierea „Reuniunii Notarilor comunali din județului Rădăuți”.

2. Aprobarea statutelor,

3. Alegerea comitetului,

4. Eventuale propuneri.

Rădăuți, la 22 Maiu 1928.

Pentru comitetul ad-hoc:

Notar.

Președinte.

Citiți, răspândiți și abonați revista „Administrația Română”

Soluțiuni și interpretări administrative.

1

Intrebare: 1 A, a încheiat căsătorie cu B, în anul 1918 îndeplinind toate formele legale; după contractarea căsătoriei, notarul de atunci a eliberat certificatul despre contractarea căsătoriei, iar în matriculă nu a semnat ca Of. st. civile.

2. Eu am procedat conform ordinului pretorului, care a ordonat anularea căsătoriei și înregistrarea ei ulterioară respective, transcrierea ei în Registrul de căsătorii pe anul curent tot cu aceleaș date.

Se poate ca în registrul de căsătorii al anului curent, să fie înscris anul 1918 ca timpul contractării căsătoriei?

Eu am procedat conform extraselor aci alăturate, este legal sau nu? Legea matrimonială nu prevede un asemenea caz, și nici nu îmi reamintesc ca dl președinte să ne fi explicat.

Răspuns: Înregistrarea ulterioară și adevădă din nou este bine făcută.

2

Intrebare: Un soldat care a luat parte la războiul mondial a dispărut, văduva l'a declarat de mort. Pe baza legii morți prezumate judecătoria de ocol prin sentința No. 1972/927 a stabilit data morți prezumate pe ziua de 10 Octomvrie, care sentință a sosit la ofițerul stării civile la data de 18 Aprilie 1928 și în aceia zi s'a și înregistrat în Registrul morților. Aceasta văduvă voind a se căsători din nou, conform Legii din 1794 XXXI § 24, trebuie să aștepte 10 luni dela moartea soțului. Vă rog, dela ce dată se socotesc aceste 10 luni? Dela ziua fixată prin sentința ju-

decătoriei de ocol, sau dela data înregistrării dispărutului în registrul morților de către Ofițerul stării civile:

Răspuns: Conform art. 8 din legea pentru constatarea morții prezumate în timpul războiului și regularizarea situației juridice a patrimoniilor și a urmașilor, din 11 Dec. 1923, după ce a rămas hotărârea judecătoriai definitivă, soțul dispărutului al cărui deces prezumat a fost declarat, — se poate recăsători imediat.

3

Intrebare: Dna A. Mina cu domnul S. Francisc au încheiat căsătorie în anul 1898. Această căsătorie în urma acțiunii de divorț înaintată de numiții în anul 1902 a fost nimicită prin sentință judecătorească din anul 1910.

Începând din anul 1902 dna A. Mina nemai trăind împreună cu S. Francisc, a trăit în concubinaj cu dl V. Nicolaie până la 1911 data când au încheiat căsătorie legală.

În a est timp adevădă dela anul 1902 până la 1910 când acțiunea de divorț era încă în curs, numiții au avut un copil născut în anul 1909, care copil este înregistrat în registrul stării civile ca copilul lui S. Francisc și A. Mina dar anunțat prin V. Nicolaie, tată natural al copilului.

Domnul V. Nicolaie se prezintă și declară că copilul care este născut în timpul de concubinaj cu dna A. Mina este al său și cere ca să fie transpus pe numele dănsului.

Subsemnatul am respins cererea pe motivul, că copilul este născut în anul 1909 iar căsătoria a fost

nimicită numai în anul 1910.

Răspuns: Procedura Dv. este corectă; rectificarea se poate face numai pe cale judecătorească.

4

Intrebare: Este legal ca notarul comunal să fie impus pe lângă impozitul global și cu impozit profesional după veniturile noastre laterale?

Cred că veniturile noastre laterale nu pot fi socotite de profesiune, decât la impunere globală pe lângă leafă ca indemnizări, gratificări deoarece și legea spune că un funcționar de stat poate fi impus numai cu impozitul global.

Cred că este imposibil ca un notar, la care de pildă se calculează un venit de 20.000 Lei să plătească mai mare impozit numai după aceste 20.000 Lei în profesiune, decât un alt funcționar al Statului care dovedește un venit de 130.000 Lei și este impus numai cu global, deoarece am calculat că după 20.000 Lei impozitul profesional este mai mare decât după 130.000 Lei global, deci, cred că la noi notarii, pentru veniturile laterale, la care avem dreptul și leafa este mult mai mică.

Veniturile laterale ale noastre nu pot fi socotite de meserie fiind în contradicție cu legea unde zice că un funcționar public, al Statului, nu poate exercita nici o meserie.

Eu cred că veniturile noastre laterale socotindu-se ca gratificări pe lângă salariu pot fi impuse numai la global.

Răspuns: Salariul fix este una și veniturile de ori natură altă. Toate sunt impozabile după natura lor. Impunerea cu impozitul profesional este legală.

5

Intrebare: 1 Și funcționarii comunali, respective impiegații de biuro, etc. se bucură de drepturile acordate prin statutul funcționarilor publici sau nu?

2 Cine numește pe funcționarii comunali?

3 Cine poate transfera respective delătura pe funcționarii comunali? Poate să-i delătorească notarul fără nici un motiv?

4 Se bucură și ei de stabilitate sau nu?

5 Pot să fie transferați de la un notariat la altul și pe ce bază? La cererea lor sau din oficiu?

Răspuns: Ad 1 Da.

Ad 2 Primarul cu delegațiunea permanentă conform art. 60 al. 6 din legea administrativă.

Ad 3 Notarul nu, decât primarul cu delegațiunea permanentă.

Ad 4 Nu.

Ad 5 Nu.

6

Intrebare: Există vre'o convențiune reciprocă între România și Ungaria relativ la art. VIII. a legii din anul 1901, respective la Regulamentul de aplicare a

acestei legii (Reg. No. 1/1903 B. M.) privitoare la protecția copiilor părăsiți.

Răspuns: Nu.

7

Intrebare: Am fost notar la o comună dela 1901—1912 (în Basarabia) dela 1915—1917 am fost primar și dela 1918 până astăzi iarăș sunt notar și așa am o vechime de 23 ani.

Vă rog să binevoiți să-mi comunica dacă am drept la pensie și cât voi primi pe lună?

Răspuns: Da, însă timpul dela 1912—1918 nu se va socoti pentru că primarii nu au drept la pensie.

8

Intrebare: Întâmplător a trebuit să mă lovesc de art. 372 din legea pentru unificarea administrativă în care se zice că numai notarii aflați în serviciu la punerea în aplicare a acestei legi pot redacta acte cu caracter juridic (lucrări particulare) iar cei următori chiar cu aceleași pregătiri n'au dreptul.

Vă rog să binevoiți să-mi lămurăți în această privință deoarece până în prezent deși m'am adresat către unii colegi — nici unul n'a știut să-mi deie vre'o lămurire precisă.

Dacă de fapt acest articol rămâne în vigoare și nu se va modifica (sau modificat) nu mai are nici un rost pe mai departe școalele și cursurile administrative în baza cărora se fac cursurile de notari, căci nu-mi pot închipui că va mai exista cineva care reflectează la un asemenea post pentru 2—3000 lei și comisiile ce are în ghimpoasa administrație.

Răspuns: Legea administrativă art. 372 al. ultim zice că notarii actuali din provinciile alipite, cari au azi dreptul de a redacta acte în baza legilor și regulamentelor în vigoare, vor păstra și pe viitor acest drept.

Consiliul superior administrativ a decis conform acestei dispozițiuni, că »notarii actuali« sunt aceia, cari au fost în funcțiune la 14 Iunie 1925, data promulgării menționatei legi.

Deciziunea ministerială privitor la felul actelor pe cari le pot redacta notarii, se va publica în numărul proxlm. Pentru notarii numiți dela 14 Iunie 1925 începând, am înaintat o cerere și credem că vor primi și ei acest drept.

9

Intrebare: Sesiunile parohiale cari formează uzufructul preotului conform deciziunii ministeriale No. 32412—1926 sunt scutite de taxa comunală, deci scutire să poată face retrograd de toate taxele comunale până în anul 1923? Eu nu văd posibilitatea restituirii taxelor și nici nu o aflu legală, nefiind apelată la timp.

Răspuns: Aveți dreptate. Nici proprietarul sesiunii parohiale (comuna bisericească, episcopia sau consistorul) nu sunt scutiți de taxele comunale.

Voim însă să știm, ce fel de taxe a-ți încasat dela preot pentru sesiune?

PUBLICAȚIUNI

Secretar comunal cu praxa de 20 ani, a absolvit 6 clase medii, posedă limba statului, maghiară și germană, vărsat în toate agendele notariale, conduce cancelarie și de sine stătător. Caută post cu leafă fixă și din venitele laterale %.

Adresa: **Iosif Wessely, Săg**, posta ultima Crasna, udejul Sălaj.

Publicațiune de concurs.

În conformitate cu dispozițiunile art. 78 din Regulamentul pentru aplicarea legii Statului funcționarilor publici, deschidem concurs pentru complinirea posturilor de agent de constatare, agent de urmărire, dactilografă și casier cu retribuțiunile prevăzute în bugetul anului curent.

Retlectanții vor înainta cererile timbrate legal și însoțite de documentele prescrise de art. 7 din Regulamentul pentru aplicarea Legii Statului funcționarilor publici cel mai târziu până la 30 Iunie 1928, adresata primăriei comunale Beșenova-veche.

Posturile de agent de urmărire, agent de constatare și dactilografă se vor complini exclusiv numai cu persoane cari posedă examenul de capacitate prescris.

Casierul va depune o garanție egală cu salariul său de pe 2 ani.

Cererile sosite după expirarea concursului nu se vor lua în considerare.

Beșenova-veha la 14 Maiu 1928.

notar.

Publicațiune de concurs.

Pentru ocuparea postului de secretar de notar la comunele aparținătoare notariatului cercual Ceica, jud. Bihor, prin aceasta se publică concurs.

Cererile de concurs scrise cu mâna proprie și întocmite cu respectarea dispozițiunilor art. 5 și 37 din Statutul funcționarilor publici și 7, 8, și 73 din regulamentul acelei legi, precum și a dispozițiunilor legii pentru Unificarea Adm., se vor înainta notariatului cercual Ceica, cel mai târziu până la 15 Iunie 1928. — Cererile sosite mai târziu nu se vor putea lua în considerare. — Salar lunar 3000 Lei. — Candidatul trebuie să fie în posesiunea perfectă a agendelor administrative. — Postul se va ocupa imediat după numire.

Ceica la 14 Maiu 1928.

Notar.

Notar diplomat, român, necăsătorit, de 40 ani, duce o viață trează, cunoaște și limba maghiară, cu o capacitate de muncă extraordinară, conduce singur orice notariat, — afară de vina lui încă nu poate ocupa post de notar, — îl recomand colegilor cari doresc un substitut de toată încrederea, — postul îl poate ocupa imediat, — sau după înțelegere.

La mine are 4000 lei plată lunară, 1/3 parte din toate venitele și 4 m³ lemne de foc anual.

Regret mult, dar de aici pleacă din cauze familiare. Adresa: **Gregore Iacob** notar, Sânpaul, jud. Cluj.

A APĂRUT! ◆ **INDISPENSABILUL** ◆ A APĂRUT!

GHID ADMINISTRATIV

cuprinzând:

A) Indicatorul alfabetic al comunelor din întreaga țară cu arătarea județului, plășii, oficiului poștal, gării și distanței de reședința județului.

B) Rezumate asupra organizării Ministerelor.

Întocmit de:

P. C. Modolea director general la Ministerul Interne,

D. Ieșanu subdirector general la Ministerul de Interne,

I. C. Nicolau subdirector general la Ministerul de Interne,

N. Al. Stoicescu subdirector la Ministerul de Interne.

Se poate procura la autori.

Prețul 350 Lei.